

alle disse Aar vist, at man har ondt ved at naa til Halvdelen, 300 Børn. Jeg syntes, det var for galt, at det paa en Anstalt med saa rige Midler ikke var muligt at skaffe Plads til flere. Og spørges der saa hvorfor — ja, saa faar man, naar man sætter sig ind i Forholdene paa denne store Ejendom med de 5 000 Tdr. Land, hvoraf 3 000 Tdr. Land Skov og 2 000 Tdr. Land Ager og Eng, det Svar, at disse 5 000 Tdr. Land er knap nok i Stand til at bære sig selv og Bestyrelsens Omkostninger. Med andre Ord, det er kun den flydende Kapital, der kan afgive de Beløb, som skal til. Derfor har Anstalten med al sin Rigdom ikke kunnet have mere end 300 Børn. Der har været Tanker fremme, om ikke det var muligt at reformere ved at udstykke det store Areal og gøre Forsøg med at oprette saa mange smaa selvstændige Plejehjem som muligt. Forholdene med Hensyn til Optragelsen er langt fra ideelle. Jeg vil ikke kalde dem daarlige, for det er de heller ikke. Men naar disse 300 Børn skal bo Dør om Dør i et Par Huse, hvor hver Plejemoder har en 17—18 Børn at passe, og de skal hviske og tiske og sladre lidt med hinanden, saa forstaar man — og det erkendes ogsaa fuldt ud —, at Forholdene langt fra bliver gode.

Den Gang vi rejste dette Spørgsmaal, mødte det daværende Medlem for Aarhus nordre Valgkreds og jeg en stærk Modstand fra det 2det Medlem fra København og den nuværende Minister u. P. (Stauning). Deres Haand blev udstrakt over Selskabet og dets store Børneopdragelsesanstalt med et absolut Tabu: herom maa der ikke tales mere. For mig var det en overordentlig stor Skuffelse, og jeg ved, at det var det ogsaa for det daværende Medlem for Aarhus nordre Valgkreds. Naar jeg nu nævner dette, er det, som sagt, ikke for at komme ind paa Enkeltheder i Sagen, men for at fremhæve, at her staar man overfor noget, som det offentlige i hvert Fald har Ret til at tale med om, og hvor man ved offentligt Kritik og Paatale virkelig maatte kunne udrette noget i Retning af en bedre Anvendelse af de rige Midler, som efter hele Fundatsens Karakter skulde være til Gavn for ulykkeligt stillede Børn. Det ærede 17de Medlem for Hovedstaden (Vilhelm Rasmussen) skildrede, hvor godt det vilde være, om Børnene fra saadanne ulykkelige Hjem som dem, han nævnede, kunde komme ud paa Landet, i frisk Luft, kunde komme til at arbejde i Haver o. s. v. I Fundatsen er det bestemt af Grevinde Danner,

at Slotshaven skal staa til Børnenes Raadighed, for at de skulde kunne glæde sig ved Blomsterne og Frugterne der. Men hvorledes er Forholdet? Slotshaven har været og er stadig lukket for disse Børn. Og hvorfor? Ja, da det Overskud, Godset giver, er saa ringe, at man har maattet sætte hele Godset ned til en Værdi af godt 1 Mill. Kr., hvilket med andre Ord vil sige, at de 5 000 Tdr. Land i disse Dage — hvad den sidst afgivne Beretning virkelig fastholder — staar til en Værdi af 250 Kr. pr. Td. Land, saa har man for at faa en halv Snes Tusind Kr.s Overskud ud af Slotshaven maattet lukke denne — efter min Mening stik imod Fundatsen —, saa at Børnene ikke kan komme ind i den. Jeg vil henstille, om der ikke var Mulighed for at rejse et offentligt Krav om, at disse rige Midler blev anvendt paa en Maade, der bedre svarede til Giverindens Hensigt. Det var Giverindens Tanke, at Børnene skulde have gode og lyse Boliger. Jeg vil ikke kalde Boligerne ringe, men det, der var hendes Tanke, at Slottet skulde aabnes for dem, er fuldstændig tilsidesat. Slottet staar, saa vidt jeg kan skønne, kun til Afbenyttelse for Bestyrelsen og som Opbevaringssted for de Udstillingsgenstande, som nu er der, og som naturligvis ogsaa i Henhold til Fundatsen skal være der. Naar vi staar overfor Spørgsmaal af denne Art, som er rejste med Vægt og med fuld Føje, saa burde der ikke siges et Tabu for disse rige Midler, som fundatsmæssig er til for ulykkeligt stillede Børns Skyld, men saa burde man fra alle Sider, fra det offentlige og fra Justitsministerens Side, arbejde hen til, at Spørgsmaalet blev taget op. Her er Midler til at gøre et Forsøg paa at indrette gode Plejehjem for ulykkeligt stillede Børn. Her er Midler i klingende Mønt, her er Jord til Udstykning til at bygge disse Hjem paa, og her er Plads til mange flere Børn, end der nu er.

Jeg skal ikke forfølge dette Spørgsmaal videre. Men i den sidst afgivne Beretning ser jeg til min Forbavselse, at dette rige Hjem for ulykkeligt stillede Børn ikke har Raad til at have alle dem, det skal have. Jeg ser i Beretningen noget nyt, noget, som alle de tidligere Beretninger ikke har haft. Beretningerne er tidligere afgivne i Bestyrelsens Navn, den har helt og fuldt hæftet for dem, og det gaar jeg ud fra, den ogsaa gør for Beretningen for 1916. Om Beretningen fra 1915 er omdelt, ved jeg ikke. Den højtærede nuværende Justitsminister lovede i sin Tid, da jeg en Gang